

Pedagogisch beleidsplan SPSH

Centraal kantoor SPSH

Pedagogisch beleidsplan SPSH

VOORWOORD

Het naar de peuterspeelzaal gaan op een leeftijd van ongeveer 2,5 jaar is een hele stap voor zowel de peuter als voor zijn ouders/verzorgers. Voor de peuter is het meestal een eerste stap in de "grote" buitenwereld en tegelijkertijd betekent het voor de ouders/verzorgers dat zij hun zoon/dochter toevertrouwen aan derden, namelijk de peuterspeelzaalleidster.

Om de stap te kunnen nemen om je kind een peuterspeelzaal te laten bezoeken is er vertrouwen nodig. Vertrouwen van de ouders dat hun kind op een professionele manier wordt opgevangen en begeleid. Dit is mogelijk op een peuterspeelzaal waar peuterspeelzaalwerk op een pedagogisch verantwoorde wijze wordt uitgevoerd.

In het pedagogisch beleidsplan is vastgelegd hoe de Stichting Peuterspeelzalen Hoogeveen, hierna te noemen SPSH, bovenstaande uitvoert en hoe de organisatie zich verder wil ontwikkelen in de toekomst.

Het pedagogisch beleidsplan is er om voor een ieder, leidsters, ouders, de gemeente, externe contacten en andere belangstellenden, inzichtelijk te maken wat de manier van werken is met de peuters op de peuterspeelzalen binnen de stichting.

Voor nieuwe leidsters en stagiaires zal het pedagogisch beleidsplan een leidraad zijn en voor iedereen die binnen de SPSH werkzaam is, biedt het duidelijkheid over de gezamenlijk ingeslagen richting.

Het pedagogisch beleidsplan is opgesteld door de Werkgroep Pedagogisch Beleidsplan, waarin vertegenwoordigers van de leidsters, en, geaccordeerd door het Project Team, ter vaststelling aangeboden aan de COR en de OR.

Het plan is een dynamisch geheel welke onderhevig kan zijn aan veranderingen. De doelstelling is dat het plan geregeld wordt bijgesteld om veranderde inzichten en wijzigingen door te voeren.

Hoogeveen, juni 2015

Inhoudsopgave

Hoofdstuk		Pagina
1	Algemeen	4
2	Visie en doelstelling	6
2.1	Algemene visie	6
2.2	Visie op ontwikkelen	6
2.3	Doelstelling	7
2.3.2	Toekomst	7
2.3.3	Spelen	8
2.3.4	Ontmoeten	8
2.3.5	Ontwikkelen	8
2.3.6	Signaleren	8
2.3.7	Ondersteunen	8
3	Organisatiestructuur	10
4	Voor- en Vroegschoolse Educatie	10
4.1	VVE programma	10
4.2	Ontluikingsvolgsysteem voor Peuters (OVP)	11
4.3	Cito-toets	11
4.4	Opbrengstgericht werken (OGW)	12
4.5	Wet Ontwikkelingskansen door kwaliteit en educatie (Wet OKE)	12
5	Ontwikkelingsgebieden	12
5.1	Lichamelijke ontwikkeling	12
5.2	Cognitieve ontwikkeling	13
5.3	Taalontwikkeling	13
5.4	Sociale- en emotionele ontwikkeling	14
5.4.1	Zelfredzaamheid	14
5.4.2	Gedrag	14
5.4.3	Gevoelens en emoties	14
5.5	Rijke leeromgeving	15
6	Geborgenheid, veiligheid en Hygiëne	15
6.1	Geborgenheid	15
6.2	Veiligheid	16
6.3	Hygiëne	16
6.4	GGD	16
7	Waarden en normen	17
8	Opvallend gedrag	19
9	Oudercontacten	20
9.1	Informatie	20
9.2	Ouderadviesraad	20
9.3	Oudercommissie	21
9.4	Koffieochtend / ouderavond	21
9.5	Hulpouder	21
10	Communicatie	22
10.1	Interne communicatie	22
10.2	Externe Communicatie	23
11	Diversen	24
11.1	Openingstijden	24
11.2	Ergonomie	24
11.3	Klachtenprocedure	24
Bijlage	Stappenplan Zorgpeuters	25

1. Algemeen

De Stichting Peuterspeelzalen Hoogeveen (hierna afgekort tot SPSH) is in 2011 tot stand gekomen door een fusie van de Stichting Peuterspeelzalen Gemeente Hoogeveen en de Stichting Peuterspeelzalen Buitendorpen Hoogeveen.

N.B.: Overal waar de SPSH wordt genoemd wordt de SPSH inclusief zijn rechtsvoorgangers bedoeld.

De SPSH is een instelling die voor wat haar inkomsten betreft hoofdzakelijk afhankelijk van subsidie verstrekt door de gemeente Hoogeveen en voor de rest van de ouderbijdragen.

Binnen de gemeentelijke subsidie ressorteren ook de inkomsten van de VVE-gelden (Vroeg- en Voorschoolse Educatie).

Ook genereert de SPSH gelden via fondswerving, de ontvangst van giften en specifieke acties welke door de locaties afzonderlijk worden georganiseerd.

De SPSH exploiteert op 1 januari 2011 de volgende peuterspeelzalen:

- 't Ankertje Hollandscheveld
- De Boskabouter Tiendeveen
- De Buitelbam Hoogeveen
- De Drie Turven Nieuwlande
- 't Köppeltie Hoogeveen
- De Porkies Stuifzand
- De Prugelties Pesse
- Pukkie Hoogeveen
- Ukkie Hoogeveen
- De Rakkertjes Elim
- De Skutterties Noordscheschut
- De Speelkorf Nieuweroord
- 't Sterretje Hoogeveen
- Tamboerke Hoogeveen
- 't Wolfje Hoogeveen

Momenteel worden in 36 groepen ca. 700 peuters twee of vier dagdelen begeleid per week. De grootte van een groep is afhankelijk van de beschikbare ruimte (zie overzicht aantal peuters per groep). De leeftijdsopbouw van de groepen is op alle locaties gelijk (2,4 tot 4 jaar). In de loop van 2011 vond er een verandering plaats m.b.t. de wet Oké, waardoor we niet meer spreken over VVE-locaties maar over VVE-groepen.

Op dit moment zijn er ongeveer 50 leidsters, 3 administratieve medewerkers, 2 VVE staf medewerkers en een directeur werkzaam binnen de stichting die allen een parttime functie hebben. Verder kan er door de stichting gebruik gemaakt worden van een PIB'er (Peuter Intern Begeleider), welke bekostigd wordt door de gemeente.

Binnen de SPSH is de CAO Welzijn en Maatschappelijke Dienstverlening van toepassing.

Maximaal aantal peuters per groep. Per kind moet 3,5 m2 speelruimte beschikbaar zijn.	
Hollandscheveld	15 lokaal 1 16 lokaal 2
Elim	14
Noordscheschut	11
Nieuwlande	16
Pesse	15
Tiendeveen	8
Nieuweroord	16
Stuifzand	15
Sterretje	16
Köppeltie	16
Tamboerke	16
Villa Tamboerke	16
Pukkie en dependance Ukkie	16
Buitelbam	16
Wolfje	16
Bloementuin	16

De Rakkertjes, Elim

2. Visie en doelstelling

2.1 Algemene visie

De peuterspeelzaal wordt door de SPSH gezien als een algemeen toegankelijke en laagdrempelige voorziening. De SPSH vindt het belangrijk dat er respect is voor elk mens met zijn eigen normen en waarden.

De SPSH wil zich openstellen voor alle kinderen ongeacht levensovertuiging, culturele achtergrond, sekse of handicap, tenzij daartegen zwaarwegende argumenten zijn aan te voeren. Dit in relatie tot het als kind functioneren binnen de groep en wanneer de aanwezigheid een negatief effect heeft op het functioneren van de overige kinderen en / of dat van de groep, een en ander ter beoordeling van de directeur.

Binnen de SPSH wordt het kind niet gezien als een kleine volwassene: ieder kind heeft het recht om kind te kunnen zijn.

2.2 Visie op ontwikkelen

De SPSH hecht er belang aan dat kinderen opgroeien tot evenwichtige, sociale en zelfstandige mensen, met een goed gevoel van eigenwaarde.

Binnen de stichting kunnen de kinderen zich ontwikkelen op het gebied van taal, motoriek, sociale vaardigheden, emoties en het leren spelen. Dat laatste zowel alleen als samen met andere kinderen. Er wordt gewerkt aan de ontwikkeling van de zelfredzaamheid, en het leren dragen van eigen verantwoordelijkheid.

Bovenstaande wordt gerealiseerd door kinderen veiligheid en vertrouwen te bieden in een omgeving waar zij de ruimte en de middelen (speeltoestellen en speelmateriaal) hebben om zich te ontwikkelen.

De peuters worden gestimuleerd, gestuurd en begeleid in datgene waar op dat moment hun interesse naar uit gaat, zowel individueel als in groepsverband. Er wordt voor een balans gezorgd tussen activiteiten waarbij de keuze van kind leidend is en leidster gestuurde activiteiten. Door nieuwe uitdagingen aan te bieden wordt er geprobeerd om de interesses te verbreden. Het verbreden van interesses kan bewerkstelligd worden door het aanreiken van spelvormen en spelmaterialen welke aansluiten bij de totale ontwikkeling van het kind.

Ook wordt er zorg gedragen voor geborgenheid, veiligheid en hygiëne, en wordt er getracht waarden en normen over te brengen op de kinderen.

Om een goed beeld te kunnen krijgen van de ontwikkeling van een peuter worden er nauwe contacten met de ouders onderhouden om ervaringen met betrekking tot het kind uit te wisselen. Onder het begrip 'nauwe contacten' wordt o.a. verstaan het reguliere contact tijdens het brengen en het ophalen van het kind alsmede wanneer daartoe, naar het oordeel van de leidster en / of de ouders, aanleiding bestaat.

Verder wordt er binnen de SPSH, in het kader van de professionalisering gewerkt met een peutervolgsysteem: het Ontluikingsvolgsysteem voor Peuters (OVP). Aan de hand van dit systeem kunnen de ontwikkeling en het gedrag van de peuter objectief geobserveerd worden. De ontwikkelingsgegevens worden geregistreerd en aan de hand van deze gegevens kunnen eventuele zorgen gesignaleerd worden. Indien nodig kan, na overleg met ouders, de zorgen gedeeld worden met de jeugdverpleegkundige of wordt de PIB-er ingeschakeld (zie stappenplan zorgpeuters).

De ontwikkelingsgegevens worden overgedragen aan de basisschool welke de peuter gaat bezoeken bij het bereiken van 4-jarige leeftijd.

De ouders van de peuter hebben door het invullen en ondertekenen van het plaatsingsformulier toestemming gegeven om de ontwikkelingsgegevens van hun kind over te dragen aan desbetreffende basisschool.

2.3 Doelstelling

De SPSH stelt zich ten doel het beheren, onderhouden van externe contacten, het in stand houden en het, zo nodig, oprichten/uitbreiden van peuterspeelzalen in de gemeente Hoogeveen. De stichting heeft als doel om kinderen van 2 tot 4 jaar de gelegenheid te bieden om te spelen, zich te ontwikkelen en leeftijdsgenootjes te ontmoeten in een voor hen veilige en vertrouwde omgeving. Deze activiteiten worden aangeboden onder leiding van een deskundige beroepskracht in een voor peuters geschikte ruimte.

2.3.2 Toekomst

De gemeente Hoogeveen heeft duidelijk aangegeven dat ze veel waarde hecht aan vroegtijdige signalering in de peuterspeelzalen. Dit houdt in dat de gemeente Hoogeveen de doelstellingen van de SPSH onderschrijft inzake het verder ontwikkelen tot één professionele peuterspeelzaalorganisatie.

Binnen de gehele stichting wordt gewerkt met hetzelfde peutervolgsysteem (OVP) om adequaat de ontwikkeling van de peuters te kunnen volgen en een gedegen overdracht kunnen doen naar de basisscholen. Verder worden alle leidsters geschoold in het erkende VVE-programma Uk & Puk en het Opbrengstgericht werken.

De laatste jaren is er hard gewerkt om een zorgstructuur rondom de peuterspeelzalen op te zetten. Hieruit is voortgevloeid dat er een Peuter Intern Begeleider beschikbaar is om te bekijken welke stappen er, zowel binnen als buiten de peuterspeelzaal, moeten worden gezet om de lacunes in de ontwikkeling van de kinderen tegen te gaan of te verminderen. De stappen worden altijd in overleg met de ouders uitgevoerd.

In de VVE-groepen zijn twee professionele leidsters aanwezig, mede door dubbele bezetting is er ruimte om ontwikkelingsachterstanden tijdig te signaleren en kan ook daadwerkelijk begeleiding geboden worden om de achterstanden te voorkomen en / of te bestrijden. Tevens zijn de leidsters hierdoor niet afhankelijk van de (wisselende) inzet van ouders of vrijwilligers binnen de groepen.

Deze beoogde manier van werken zal de begeleiding door de leidsters van de SPSH op een hoger, dus professioneler niveau brengen waarmee de continuïteit van het kwalitatieve niveau binnen de groepen wordt gewaarborgd. Dit gegeven is overigens alleen realiseerbaar als er voldaan wordt aan verschillende voorwaarden, o.a. zullen er voldoende (aanvullende) financiële middelen door het rijk ter beschikking gesteld moeten blijven worden.

De inzet van hulpouders, vanuit de betrokkenheid van ouders bij hun kind en de peuterspeelzaal is op zich een positief gegeven. Deze betrokkenheid zou incidenteel, op vrijwillige basis, op andere manieren te realiseren zijn dan als vaste hulpouder in een groep, bijvoorbeeld bij feestelijke en andere bijzondere activiteiten.

Samenwerking met andere organisaties:

Er wordt steeds intensiever samengewerkt met andere organisaties, zoals kinderopvangorganisaties, basisscholen, GGD, Stichting Welzijnswerk Hoogeveen en het Centrum voor Jeugd en Gezin.

Met name in de reeds gerealiseerde Brede Scholen Zuid en Krakeel en in de toekomstige Brede School Wolfsbos, zal o.a. intensievere samenwerking met de andere partners gerealiseerd kunnen worden. In Nieuwlande wordt onderzocht wat de mogelijkheden zijn voor samenwerking tussen de peuterspeelzaal en een kinderopvangorganisatie in het nieuwe MFC. In Tiendeveen vormt de peuterspeelzaal gezamenlijk met de basisschool een peuter/ kleuter groep.

Met GGD wordt aan een betere afstemming gewerkt m.b.t. de overdracht van de ontwikkelingsgegevens van de kinderen die de peuterspeelzaal bezoeken.

In het kader van de doorgaande lijn is het belangrijk dat de overdracht adequaat en op tijd zal plaats vinden. De rol van de wijkverpleegkundige is nog belangrijker nu de wet OKE van kracht

is gegaan. In het bereiken van de doelgroepkinderen heeft de wijkverpleegkundige ook een prominente rol.

Tamboerke, Hoogeveen

2.3.3 Spelen

Spelen is van groot belang voor de ontwikkeling van jonge kinderen. Al spelend ontdekken zij de wereld om hen heen. Op de peuterspeelzaal spelen peuters onder deskundige leiding. Naast het spontane spel van de peuter is er, ter bevordering van de fysieke en cognitieve ontwikkeling, sprake van het gericht aanbieden van middelen en materialen. Dit beredeneerd aanbod vergroot de ontwikkelingsmogelijkheden van de peuter naast de kansen die de thuissituatie biedt, of kan bieden.

De leidster sluit zoveel mogelijk aan bij het ontwikkelingsniveau en de belevingswereld van de peuter en houdt rekening met de individuele behoeften en mogelijkheden van het kind. De leidster heeft kennis van en inzicht in de ontwikkelingsfasen van peuters.

2.3.4 Ontmoeten

In de peuterspeelzaal ontmoeten kinderen van uiteenlopende aard en achtergrond elkaar en leren ze in een veilige sfeer en omgeving te spelen met andere kinderen. Kinderen in een groep leren van elkaar, spelen samen, maken samen ruzie, beleven plezier en ontdekken samen regels.

De peuterspeelzaal heeft ook een ontmoetingsfunctie voor de ouders onderling. Tijdens de onderlinge contacten van de ouders is er sprake van het uitwisselen van opvoedingsmomenten en ervaringen. Op die manier heeft de peuterspeelzaal niet alleen een opvoedkundige en didactische waarde maar ook een belangrijke functie als buurtvoorziening.

2.3.5 Ontwikkelen

In de leeftijd van twee tot vier jaar maken kinderen een enorme ontwikkeling door, ieder kind op zijn eigen unieke wijze en in zijn eigen tempo. Daarom heeft de peuterspeelzaal tot taak de brede ontwikkeling van alle kinderen te stimuleren. Dit heeft betrekking op alle ontwikkelingsgebieden. De peuterspeelzaal voorziet in interactie, er worden contactmomenten tussen de kinderen onderling en tussen kind en leidster gecreëerd. Leidsters ondersteunen de kinderen bij het spelen en stimuleren ze daarbij in hun ontwikkeling.

2.3.6 Signaleren

De peuterspeelzaal heeft tot taak ieder kind in zijn ontwikkeling en gevoel van welbevinden te volgen. De peuterspeelzaalleidsters "volgen" de kinderen en herkennen eventuele problemen in de ontwikkeling en het gedrag van kinderen. Het peutervolgsysteem (OVP) biedt ondersteuning in het volgen van de ontwikkeling van de individuele peuter.

De leidsters dienen eventuele signalen te allen tijde terug te koppelen naar de ouders.

Indien nodig kan de leidster de intern begeleider, na overleg met de ouders, inschakelen (zie bijgevoegd Stappenplan).

2.3.7 Ondersteunen

Naast het volgen, ontwikkeling en signaleren van eventuele taal- of ontwikkelingsachterstanden, krijgt de peuterspeelzaal nadrukkelijk een rol toebedeeld in de voor- en vroegschoolse educatie (VVE) door niet alleen ontwikkelingsachterstanden te signaleren, maar ook daadwerkelijk begeleiding te bieden om deze achterstanden te bestrijden. Bij deze ondersteuning moet gedacht worden aan het ondersteunen en stimuleren van de sociaal-, emotionele-, de taal- en cognitieve ontwikkeling van kinderen. Dit gebeurt o.a. door het aanbod van een gericht programma (Uk & Puk) en het Opbrengstgericht werken.

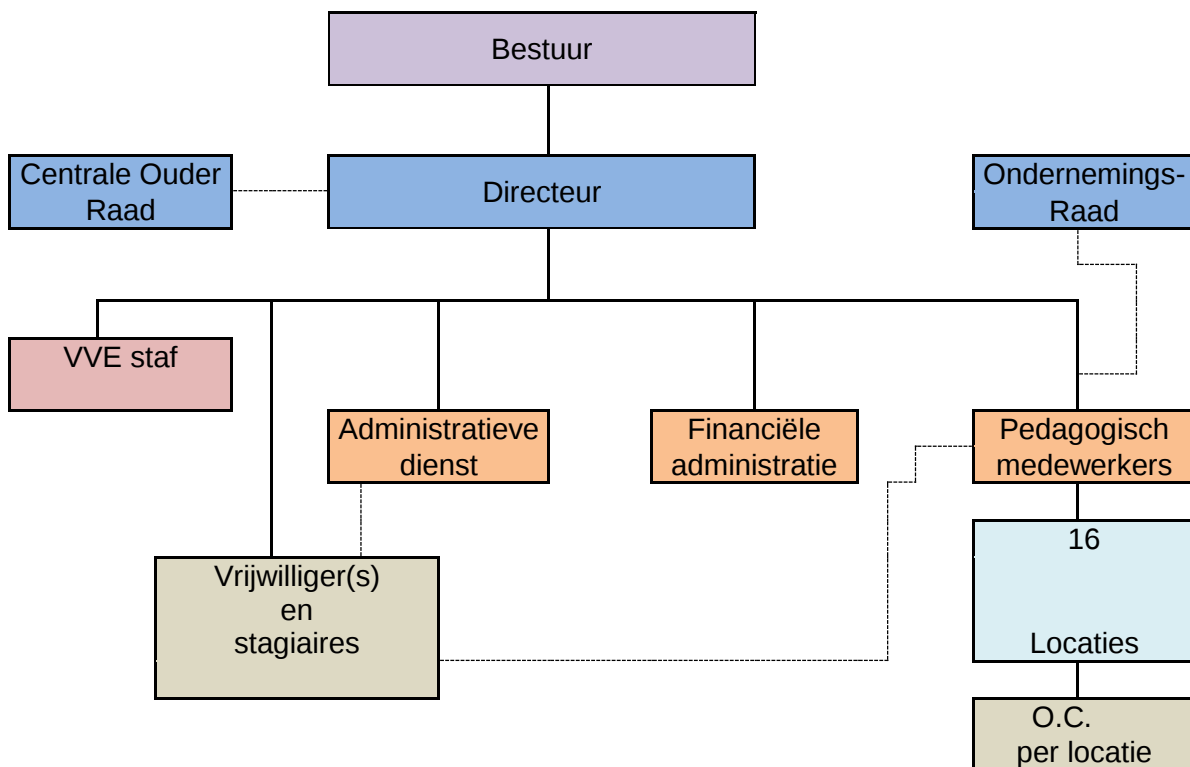
In het algemeen is de behoefte onder ouders betreffende opvoedingsondersteuning toegenomen. Doordat steeds meer ouders alleen voor de opvoeding van hun kind staan, neemt de behoefte aan deskundig advies toe. Binnen de stichting isesignaleerd dat de problematiek rond de ontwikkeling van peuters de laatste jaren is toegenomen. Ouders kunnen tijdens inloopsprekken van de jeugdverpleegkundige op de peuterspeelzaal adviezen op pedagogisch gebied inwinnen. Te allen tijde kan er een gesprek met de leidster aangegaan worden.

Pukkie, Hoogeveen

3. Organisatiestructuur SPSH

Organigram SPSH

4. Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE)

Voor en vroegschoolse educatie is onderdeel van het landelijk onderwijsachterstandenbeleid. Het doel is om peuters met een mogelijke (taal)achterstand ('doelgroepkinderen') beter voor te bereiden op de basisschool en er tevens voor te zorgen dat kleuters zonder achterstand naar groep 3 kunnen.

- Voorschoolse educatie is voor doelgroepeuters op peuterspeelzalen en kinderdagverblijven;
- Vroegschoolse educatie is bedoeld voor doelgroepkleuters uit groep 1 en 2.

Om een slechte start op de basisschool te voorkomen, krijgen deze kinderen via speciale programma's extra aandacht voor hun ontwikkeling. Er wordt in deze groepen veel aandacht besteed aan de praktische invulling en inrichting van de groep. Om aansluiting op de basisschool zo soepel mogelijk te laten verlopen, wordt o.a. getracht de woordenschat van de kinderen te vergroten, ook vormt de zelfredzaamheid van de kinderen een belangrijk onderdeel van het programma.

4.1 VVE-programma

SPSH maakt gebruik van het VVE-programma Uk & Puk, een voorschools educatief programma voor kinderen van 0 tot 4 jaar. Het is speciaal ontwikkeld voor gebruik in kinderdagverblijven.

Het programma richt zich op de ontwikkelingsgebieden taal, rekenen, sociaal-emotionele ontwikkeling en motoriek.

In Uk & Puk wordt gewerkt aan concrete subdoelen op deze ontwikkelingsgebieden. Deze doelen zijn afgestemd op de leeftijd in maanden van het kind en kunnen specifiek gemeten worden.

Uk & Puk is ontwikkeld voor achterstandskinderen van 0-4 jaar in kindercentra. Onder achterstandskinderen worden kinderen uit gezinnen met een lage sociaaleconomische status of kinderen waarvan Nederlands niet de eerste taal is verstaan. Uk & Puk is echter zo geschreven dat alle kinderen ervan kunnen profiteren.

4.2 Ontluikingsvolgsysteem voor Peuters (OVP)

Het belang van gerichte aandacht voor de begeleiding van peuters en het stimuleren van hun ontwikkeling in de voorschoolse periode wordt steeds meer erkend. Tegen deze achtergrond hanteert de SPSH de observatiemethode OVP.

Het OVP bevat ontwikkelingslijnen, deze geven in beknopte bewoordingen een "gemiddeld" beeld van kinderen in de leeftijd van 2 tot 4 jaar. Deze beschrijving biedt een houvast bij het observeren.

Met de ontwikkelingslijnen op de achtergrond biedt het OVP houvast op het moment dat de leidster zich zorgen maakt om de ontwikkeling. Ook wordt de informatie uit het OVP gebruikt om te zorgen dat het aanbod optimaal aansluit bij de mogelijkheden en behoeften van kinderen.

Verskillende aspecten van de ontwikkelingslijnen zijn:

- Taalontwikkeling
- Sociaal- emotionele ontwikkeling
- Zelfredzaamheid
- Speel- en leerontwikkeling
- Motoriek
- Gecijferdheid en rekenontwikkeling (in 2014 toegevoegd)

De Speelkorf, Nieuweroord

De ontwikkelingen van de peuter worden vastgelegd bij de leeftijd van 3,0 en 3,11 jaar. Rond ander halve maand voor dat de peuter kleuter wordt vindt er een eindgesprek met de ouders/verzorgers plaats.

Het OVP is tevens een handleiding voor het overleg met de ouders en collega's.

De overdracht van de gegevens naar de basisschool vindt plaats in de vorm van een evaluatieformulier, ondersteund door de formulieren hoe de leidster tot de eindevaluatie is gekomen. Het aanleveren van het totale OVP-pakket wordt bij VVE peuters ondersteund met een warme overdracht.

4.3 Cito-toets

In de VVE groepen wordt bij de VVE doelgroeppeuters naast het volgen met het OVP een Cito-toets afgenomen op de leeftijd van 3 jaar en 3,10 jaar. De peuter wordt getoetst op het gebied van taal en rekenen. Met deze informatie kan de leidster het beeld van de ontwikkeling van de

peuter nog beter in kaart brengen. De toetsen worden als aanvulling op het observeren a.d.h.v. het OVP gedaan en meegegeven bij de overdracht naar de basisschool. De doorgaande lijn naar het basisonderwijs wordt hierdoor bevorderd.

4.4 Opbrengstgericht werken

Om de stimulering van de ontwikkeling van jonge kinderen nog verder te versterken is in 2014 begonnen met de invoering van opbrengstgericht werken in de VVE groepen. Leidsters hebben een scholing gevolgd om cyclisch en doelgericht te werken aan ontwikkelingsstimulering in de peuterspeelzaal. Met deze aanvulling op het programma Uk&Puk menen wij nog beter aan te kunnen sluiten bij de ontwikkeling van peuters.

4.5 Wet Ontwikkelingskansen door kwaliteit en educatie (Wet Oké)

Vanaf 1 augustus 2010 zijn gemeenten verantwoordelijk voor het zorgen voor voldoende aanbod van voorschoolse educatie dat kwalitatief aan de maat is. De SPSH blijft in overleg met de gemeente over hoe deze wet geïmplementeerd kan worden op de peuterspeelzalen in de gemeente Hoogeveen.

Invoering van de wet Oké brengt tal van veranderingen met zich mee. We spreken niet meer van VVE-locaties, maar van VVE-groepen. Elke VVE-groep wordt begeleid door twee gediplomeerde leidsters en de groep bestaat uit een mix van (maximaal) 8 doelgroepkinderen met 8 niet-doelgroepkinderen. VVE/ doelgroepkinderen bezoeken de peuterspeelzaal vier dagdelen per week.

't Köppeltie, Hoogeveen

5. Ontwikkelingsgebieden

Spelen is leuk, spelen is leren, spelen is ontdekken, spelen is ontwikkelen. Het spelen staat in de peuterspeelzaal voorop. Kenmerkend voor het spelen is het spontane karakter van deze activiteit. Spelen is een doel op zich, je doet het voor je plezier en het gaat niet om de prestatie.

Spelen doe je alleen of samen en voor beide vormen is er op de peuterspeelzaal voldoende gelegenheid, tijd en ruimte. Samen spelen staat voor plezier en peuters zijn op hun leeftijd steeds meer in staat om samen te spelen wat de sociale ontwikkeling bevordert.

Kinderen spelen thuis en in de buurt. De peuterspeelzaal onderscheidt zich van de andere speelmogelijkheden door o.a. het groepsgebeuren en de deskundige begeleiding.

De peuterspeelzaalleidster speelt hierin een belangrijke rol doordat zij inspeelt op de interactie tussen peuters en daarbij oog heeft voor die kinderen die extra ondersteuning nodig hebben.

5.1 Lichamelijke ontwikkeling

Onder lichamelijke ontwikkeling wordt de ontwikkeling van zowel de grove als de fijne motoriek en de zintuiglijke ontwikkeling verstaan. Daarnaast is er nog het besef van het eigen lichaam. Laatstgenoemde is belangrijk voor de persoonlijke ontwikkeling van een kind en voor het besef van een aantal begrippen.

Bij het spelen ontwikkelen kinderen hun grove motoriek. Door te rollen, kruipen, springen, rennen, tillen en klimmen oefenen kinderen hun lichaam of delen ervan en leren zij dit te beheersen. In de peuterspeelzaal zijn zowel voor binnen, als voor buiten verschillende bewegingsmaterialen aanwezig zoals een glijbaan, fietsen e.d.. Daarnaast worden er bewegingsspelletjes gedaan. Al deze activiteiten dragen bij tot het steeds beter gebruiken en beheersen van het lichaam of delen ervan.

Kinderen oefenen hun vingers door kleine dingen op te rapen, te pakken en te voelen. Dit valt onder de fijne motoriek, evenals het op hun tenen te lopen. In de peuterspeelzaal zijn diverse materialen, bijvoorbeeld klei- en knutselmateriaal, constructiemateriaal en spelletjes aanwezig, die de fijne motoriek bevorderen.

Onder zintuiglijke ontwikkeling verstaan we het horen, kijken, voelen, ruiken en proeven. Op een speelse manier, die aansluit bij de ontwikkeling van de peuters, wordt getracht deze ontwikkeling te stimuleren.

5.2 Cognitieve ontwikkeling

Onder de cognitieve ontwikkeling wordt de ontwikkeling van het geestelijk vermogen zoals: waarneming, onderscheiden, geheugen, de taal en het leggen van verbanden verstaan.

Bij de verstandelijke ontwikkeling gaat het om het leren onderscheiden en herkennen van eigenschappen en voorwerpen en het leggen van verbanden tussen verschillende gebeurtenissen. Daarnaast krijgen peuters belangstelling voor en begrip van verhoudingen, maten en evenwicht oftewel ontwikkeling van het ruimtelijk inzicht. Kinderen leren dat ze van delen een geheel kunnen maken en omgekeerd. Tijdens spel en door herhaling, kunnen kinderen zich de opgedane ervaringen eigen maken.

De Porkies, Stuifzand

5.3 Taalontwikkeling

De taalontwikkeling is een belangrijk onderdeel van de totale ontwikkeling van de mens en zeker die van een kind. Taal is hét middel om contact te maken en om uitdrukking te geven aan gevoelens en behoeften. Taalontwikkeling is van grote invloed op de verstandelijke ontwikkeling. Met het beter beheersen van de taal ziet men dat het kinderlijk denken zich op

een steeds hoger niveau gaat bewegen. Met taal kan een kind orde aanbrengen in de wereld om zich heen en gevoelens en ervaringen een plaats geven. De taalontwikkeling wordt in elk ontwikkelingsgebied gestimuleerd en ontwikkeld.

Taalontwikkeling binnen de peuterspeelzaal vindt plaats bij alles wat er gedaan wordt. Door alles te benoemen en veel te herhalen wordt de taalontwikkeling gestimuleerd. Dit gebeurt door voorlezen, zelf boekjes bekijken, samen praten, liedjes zingen, verhaaltjes vertellen, kringgesprekken, kijken en luisteren naar elkaar. De rol van de leidster in deze is dat zij de tijd neemt om naar een kind te luisteren en te praten over dingen waar een kind mee bezig is. De voertaal op de peuterspeelzaal is Nederlands. De leidster spreekt (zoveel mogelijk) algemeen beschaafd Nederlands in korte, eenvoudige zinnen en maakt geen gebruik van "babytaal", verkleinwoorden of dialect.

In alle peuterspeelzalen wordt altijd extra aandacht besteed aan de taalstimulering. Ook het gebruik van het programma Uk & Puk speelt hier een belangrijke rol in. Om taalontwikkeling thuis ook te ondersteunen wordt sinds 2012 gebruik gemaakt van de 'Puk tas', een educatief programma ontwikkeld door de bibliotheek Hoogeveen.

5.4 Sociale- en emotionele ontwikkeling

Onder de sociale- en emotionele ontwikkeling verstaan we het proces waardoor de peuter leert omgaan met zijn sociale omgeving en gevoelens, waaronder het leren omgaan met en het functioneren binnen een groep. Hieronder wordt verstaan het overleggen en samenwerken, het delen van aandacht en de betrokkenheid met elkaar. Hierbij spelen eigenwaarde, zelfredzaamheid, zelfstandigheid, maar ook gedrag en emoties een grote rol. Binnen de peuterspeelzaal wordt er vanuit gegaan dat voor een duidelijk besef van eigenwaarde (het weten wie je bent en dat je mag zijn zoals je bent) er een basis dient te liggen voor een gevoel van zelfvertrouwen die weer de basis is voor een positief zelfbeeld. Een peuter met zelfvertrouwen en een positief zelfbeeld durft de wereld te verkennen, risico's te nemen en kan zelfstandig(er) problemen (leren) oplossen.

5.4.1 Zelfredzaamheid

Binnen de peuterspeelzaal wordt geprobeerd de zelfstandigheid van de peuters te stimuleren, met als beoogd resultaat de zelfredzaamheid en het gevoel van eigen waarde positief te beïnvloeden en te vergroten. Dit resultaat kan worden bereikt door de peuters zelf te laten doen wat ze kunnen, het zelf laten aangeven van een behoefte, het voor zichzelf op laten komen en zelf keuzes te laten maken.

5.4.2 Gedrag

In onze peuterspeelzalen krijgen de kinderen de mogelijkheid van het "naast elkaar" spelen, wat kenmerkend is voor de jongste peuters, toe te groeien naar het steeds meer samen spelen, wat kenmerkend is voor de oudere peuters. Kinderen worden begeleid in het rekening houden met elkaar en het maken van "afspraken" met elkaar. De peuters leren spelenderwijs, door middel van voorbeeldgedrag en correctie van de pedagogische medewerkers, wat effect van hun gedrag op anderen is en hoe ze zich moeten gedragen ten opzichte van elkaar, de groep en het materiaal.

5.4.3 Gevoelens en emoties

Als kinderen spelen ontwikkelen zij ook hun gevoelens. In allerlei spelsituaties kunnen kinderen zich heel verschillend voelen: trots, angstig, blij, uitbundig, ongeduldig of verdrietig. Het zijn gevoelens die kinderen steeds weer tegenkomen, ze leren ze kennen en ze leren, eventueel met hulp, met de verschillende gevoelens om te gaan.

Ook kunnen peuters door spelen gevoelens verwerken, bijvoorbeeld als een peuter een nare ervaring heeft gehad als een ziekenhuisopname of juist een hele spannende als een verjaardag of de geboorte van een broertje of zusje.

Binnen de peuterspeelzaal wordt creatief- en expressiemateriaal aangeboden als hulpmiddel om de peuter zijn gevoelens en emoties te leren uiten. Dit wordt ook door middel van het thematisch werken en het voeren van kringgesprekken (waarbij de pop Puk een rol kan spelen) gedaan.

5.5 Rijke leeromgeving

De inrichting van een peuterspeelzaal reflecteert de visie op het ontwikkelen van kinderen van de leidsters die er werken. Wanneer je ervan uitgaat dat kinderen kennis verwerven en vaardigheden ontwikkelen door actief betrokken te zijn bij de mensen en materialen om hen heen, dan moeten ze daar wel de ruimte voor krijgen. Actief leren wordt mogelijk gemaakt in een rijke, stimulerende maar geordende leeromgeving waar kinderen zelf keuzes kunnen maken.

Concreet betekent dit een leeromgeving verdeeld in hoeken die duidelijk afgebakend zijn zodat kinderen op hun spel gefocust blijven. Deze grenzen bieden kinderen zowel fysieke als emotionele veiligheid. Elke hoek wordt gevuld met interessant, uitdagend materiaal, rekening houdend met leeftijd, cultuur, en interesses van kinderen. Naast 'gesloten' materialen zoals puzzels (deze hebben één specifiek doel en functie) worden ook veel open materialen geboden die op verschillende manieren gebruikt kunnen worden en zich gemakkelijk aanpassen aan verschillende ontwikkelingsniveaus van kinderen. Dit stimuleert de creativiteit van kinderen. Overzichtelijke, open kasten met labels zorgen dat de hoeken ordelijk blijven en kunnen kinderen zelf vinden wat ze nodig hebben. Hiermee wordt zelfstandigheid bevorderd. Met materialen uit het dagelijks leven kunnen kinderen echte taken uitvoeren of hun ervaringen met het leven van alledag uitbeelden. Met deze echte dingen worden kinderen in staat gesteld om de belangrijke volwassenen in hun leven te imiteren.

De leeromgeving heeft ook invloed op hoe kinderen en volwassenen zich gedragen. Met een goed ontworpen leeromgeving, afgestemd op de behoeften van kinderen, zijn veel gedragsproblemen te voorkomen of op te lossen. De leeromgeving beïnvloedt gedrag van kinderen doordat:

1. kinderen die actief betrokken zijn bij activiteiten die ze zelf kiezen laten over het algemeen minder storend gedrag zien,
2. er plaats is waar kinderen zich terug kunnen trekken en er activiteiten zijn die kinderen helpen hun emoties te uiten en begrijpen, en
3. het zo is ingericht dat vaak voorkomende gedragsproblemen voorkomen worden, bijvoorbeeld door grote open ruimtes die kinderen uitnodigen rennen te vermijden, of door te zorgen dat de hoeken voldoende plaats hebben voor het spel dat daar plaatsvindt en het aantal kinderen dat daar speelt.

't Ankertje, Hollandscheveld

6. Geborgenheid, veiligheid en hygiëne

6.1 Geborgenheid

De SPSH wil binnen de peuterspeelzaal een sfeer creëren waarin de peuter zich veilig en vertrouwd voelt. Dit is een vereiste omdat een peuter dit nodig heeft om optimaal te kunnen functioneren.

De zorg en aandacht voor een goede sfeer komt o.a. naar voren in:

De inrichting van de peuterspeelzaal

De peuterspeelzaal wordt zo ingericht dat deze een schone, vrolijke en veilige uitstraling heeft. De ruimte is zo ingericht dat de leidster een goed overzicht heeft en dat de peuters uitgenodigd worden tot spontaan spel in kleine afgebakende ruimten zoals een poppenhoek, bouwhoek, leeshoek en knutselhoek.

De houding van de peuterspeelzaalleidster

Uitgangspunt van de SPSH is dat de peuter te allen tijde op de leidster moet kunnen vertrouwen. De leidster staat daarom klaar voor de peuter bij verdriet, ruzies, ongelukjes, maar ook voor het luisteren naar verhalen, opmerkingen en het beantwoorden van vragen. De leidsters geven de peuters het gevoel dat zij altijd aanwezig zijn als de peuter haar nodig heeft. De leidster creëert een prettige open sfeer zodat de peuter zich veilig kan voelen binnen zijn eigen groep. De leidster communiceert met de peuter op het niveau van de peuter. De leidster is voorspelbaar in haar gedrag: zij is consequent, corrigeert positief en bewaakt de regels en afspraken.

Rituelen en ritme

Voor peuters is voorspelbaarheid erg belangrijk: het geeft een gevoel van veiligheid en bekendheid en maakt dat een peuter zich geborgen voelt. Binnen de peuterspeelzaal komt deze voorspelbaarheid o.a. voort uit de houding van de peuterspeelzaalleidster. Er wordt binnen de peuterspeelzaal gewerkt volgens een gestructureerd dagritme, wat elke keer terugkomt. Deze wordt m.g.v. dagritmekaarten gevisualiseerd.

6.2 Veiligheid

Werken in een peuterspeelzaal betekent extra aandacht voor veiligheid om ongelukken te voorkomen. Het stellen van duidelijke regels, wat is toegestaan en wat niet (bijv. je mag een ander niet opzettelijk pijn doen, niet tegen de glijbaan oplopen), is een van de belangrijkste maatregelen om ongelukken te voorkomen.

Verder komt veiligheid terug in de inrichting van de peuterspeelzaal (bijv. veiligheidsglas, afdekplaatjes op stopcontacten). De peuters maken gebruik van een vaste ruimte. De kinderen verlaten deze ruimte alleen als ze gaan buitenspelen en wanneer ze opgehaald worden.

Als de kinderen gaan buitenspelen gaan zij samen met hun eigen basisgroep naar buiten zodat de leidsters een goed overzicht kunnen houden over hun eigen groep. Bij het verlaten van hun ruimte om naar buiten te gaan worden de peuters altijd vergezeld door een leidster of vrijwillig(st)er.

Een leidster wordt altijd ondersteund door een hulpouder/vrijwillig(st)er, de SPSH kiest er in principe niet voor om met achterwacht te werken. Mocht dit in de toekomst wel het geval zijn, bijvoorbeeld op een kleine locatie waar er minder dan 8 kinderen op een groep geplaatst zijn, zal de wijze waarop de leidster door een achterwacht ondersteund wordt hier omschreven worden.

6.3 Hygiëne

De leidsters zorgen ervoor dat hygiëne een belangrijke rol inneemt in de peuterspeelzaal, in zowel de inrichting, als in het werken met peuters. Het belang hiervan is om door deze manier van werken de verspreiding van infectieziekten en ongedierte te voorkomen.

In de praktijk betekent dit o.a. dat de peuters worden geleerd hun handen te wassen na toiletgebruik en de hand voor de mond te houden bij niezen of hoesten. Daarnaast dragen de leidsters zorg voor een goede hygiëne door o.a. het schoonhouden van de peuterspeelzaal en de te gebruiken materialen.

6.4 GGD

Naast alle voorzorgsmaatregelen die er worden genomen zijn er wettelijke richtlijnen met betrekking tot de inrichting van een peuterspeelzaal, en de naleving van de eisen die gesteld worden.

De peuterspeelzalen worden hier eenmaal per anderhalf jaar op gecontroleerd door de GGD-Drenthe, in opdracht van de gemeente Hoogeveen.

Van de bevindingen van de GGD wordt een rapport, per peuterspeelzaal, opgemaakt, welke zowel naar de gemeente Hoogeveen als betreffende peuterspeelzaal wordt opgestuurd.

Het rapport kan een aanleiding zijn om sommige zaken nog eens kritisch te bekijken en eventuele aanpassingen door te voeren.

't Sterretje, Hoogeveen

7. Waarden en normen

Bij het overbrengen van waarden en normen spelen onze eigen waarden en normen en die van de ouders een grote rol. Er zijn veel factoren die de waarden en normen bepalen, zoals het milieu en de cultuur waarin en de achtergrond waartegen iemand opgroeit.

Omdat in de peuterspeelzaal peuters uit verschillende culturen bij elkaar komen, is het belangrijk dat de leidsters zich bewust zijn van de bestaande verschillen. Er zijn waarden en normen die in de peuterspeelzaal voor alle kinderen belangrijk gevonden worden zoals:

Sociale omgang

De SPSH leert de peuters rekening te houden met een ander, respect te hebben voor elkaar, te luisteren naar elkaar en elkaar te helpen. Dit zijn voorwaarden om een sociaal mens te worden dat evenwichtig in het leven staat. De sociale redzaamheid wordt bevorderd, zodat het kind zich veilig kan voelen in zijn omgeving (en later daarbuiten).

Het samen opruimen

Het samen opruimen draagt bij aan de sociale ontwikkeling en verhoogt de betrokkenheid bij het groepsgebeuren. De peuters leren zich verantwoordelijk te voelen en zorg te dragen voor het speelgoed, door te weten waar het speelgoed hoort te staan en of alles compleet is.

Regels hanteren

Binnen de SPSH leert de peuter omgaan met regels en zich daaraan te houden. Het kennen van regels geeft een gevoel van veiligheid. De peuters weten hoe het eraan toe gaat in een groep, wat er van hen verwacht wordt en wat er gaat gebeuren.

Men kan diverse soorten regels onderscheiden:

- Pedagogische regels
- Regels voor het gebruik van materiaal
- Regels uit het oogpunt van veiligheid
- Regels uit hygiënisch oogpunt

Omgaan met de natuur

De leidsters leren de peuters spelenderwijs wat de natuur hen te bieden heeft, zoals water, lucht, aarde, dieren, planten en bloemen. Respect op leren brengen voor wat de natuur heeft te bieden, is hierin een belangrijk onderdeel.

Ruzie

Om allerlei redenen kunnen peuters ruzie maken. Uit onmacht, om bezit of om de aandacht op zich te vestigen. Ruzie is een vorm van gedrag welke de weerbaarheid van een peuter kan vergroten. Door de peuters te begeleiden en samen naar een oplossing te zoeken, probeert de peuterspeelzaalleidster de peuters te leren om met conflicten om te gaan en problemen constructief op te lossen.

Schelden en vloeken

Een peuter mag zijn gevoelens uiten met woorden, maar op een voor de leidsters acceptabele manier. Schelden en vloeken wordt in de peuterspeelzaal niet getolereerd.

Prugelties, Pesse

Prugelties, Pesse

Straffen

Straffen is niet leuk, niet voor de peuter maar ook niet voor de leidsters. Peuters zijn gevoelig voor negatieve reacties (dit geldt voor alle kinderen).

Door te straffen wordt extra aandacht gevestigd op het ongewenste gedrag, als slaan, schoppen, bijten en krabben.

Enkele regels die gehanteerd worden bij straffen zijn:

- Straf is een middel dat pas wordt toegepast als andere maatregelen niet helpen.
- De peuter wordt niet als persoon afgewezen, maar het vertoonde gedrag wordt afgekeurd.

Er wordt niet gezegd: "Jij bent vervelend", maar: "wij vinden het niet leuk als je dat doet".

Belonen

Belonen, waardering laten blijken of een compliment geven, een aai over de bol gebeurt eerder dan afstraffen van gedrag. Door het kind te belonen wordt het zelfvertrouwen bevorderd.

Enkele regels die gehanteerd worden bij belonen zijn:

- Niet overdrijven bij het belonen, het moet in een juiste verhouding staan tot het gedrag. Het belonen bestaat uit een compliment, een aai over de bol of wat extra aandacht.
- De waardering moet wel gemeend zijn.
- Er wordt expliciet genoemd waar de waardering of compliment voor is.

Eten en drinken

Het eten en drinken is een vast rustpunt in zowel de morgen als middag. Het vindt plaats in de kring of aan tafel. Voorafgaand aan het eten of drinken worden de kinderen door middel van een lied "uitgenodigd" plaats te nemen in de kring of aan tafel. Iedere peuterspeelzaal doet dit op zijn eigen manier.

De peuters leren netjes met eten en drinken om te gaan en te wachten tot iedereen klaar is.

De Skutterties, Noordscheschut

8. Opvallend gedrag

De leidsters kunnen bepaald gedrag waarnemen waarover zij zich zorgen maken. Het gedrag is anders, het is "opvallend". Het kind kan stil en teruggetrokken, angstig, depressief, agressief of hyperactief zijn. Een kind kan afwijkend gedrag laten zien welke betrekking heeft op de spraak- en taalontwikkeling dan wel op het gebied van de motorische ontwikkeling. Soms is opvallend gedrag van tijdelijke aard en kan dit o.a. veroorzaakt worden door een conflict, honger of ziekte. Ook de thuissituatie van de peuter kan van invloed zijn op het gedrag in de groep. Wanneer leidsters opvallend gedrag bij een kind signaleren en het gedrag vormt een probleem voor het kind en/of de omgeving worden er stappen ondernomen. In het Stappenplan Zorgpeuters (zie bijlage) staat stap voor stap aangegeven welke acties er ondernomen dienen te worden.

Als er twijfels, vragen of zorgen zijn over een peuter neemt de leidster (na overleg met ouders) altijd als eerste stap contact op met de jeugdverpleegkundige die ze in ieder geval eens per twee maanden ziet tijdens het inloopspreekuur. Als aanvulling op deze samenwerking kan een beroep gedaan worden op de Intern Begeleider van Yorneo om aanvullende observaties uit te voeren als er opvallend gedrag is gesignaleerd bij een peuter. Aanvullend zal de PIB'er het verdere proces begeleiden en de verantwoordelijkheid op zich nemen om de zaak tot een goed einde te brengen. De leidster kan zich hierdoor weer richten op haar kerntaken.

Belangrijk om te weten is dat de ouders vanaf het eerste moment dat er opvallend gedrag door een peuter wordt vertoond, hierbij betrokken worden.

Als ouders niet mee willen werken en geen toestemming willen geven om derden in te schakelen, zal de leidster geen verdere actie ondernemen. De ouders zijn en blijven eindverantwoordelijk. Op het moment dat er sprake is van ernstige zorg (bijv. in geval van vermoedelijke kindermishandeling), wordt de PIB'er ingeschakeld. In het ergste geval zal de PIB'er, na overleg met de directeur, contact opnemen met het CJG die de melding doet bij het AMK (Algemeen Meldpunt Kindermishandeling).

De Buitelbam, Hoogeveen

9. Oudercontacten

9.1 Informatie

De informatievoorziening binnen de SPSH loopt o.a. via de website, via telefonisch contact met de administratie en locatie en mondeling via de leidster die voorafgaand aan de plaatsing een intakebezoek thuis brengt. De SPSH heeft in het schooljaar 2011/2012 een informatieboekje ontwikkeld welke aan de ouders verstrekt wordt, waarin het peuterspeelzaalwerk zoals de SPSH deze aanbiedt toegelicht wordt.

Overigens ontvangen de ouders tijdens de peuterspeelzaalperiode vaak tussentijdse mondelinge informatie van de peuterspeelzaalleidster bij het halen en brengen van de peuter en / of via briefjes, nieuwsbrieven of tijdens een koffieochtend wanneer het informatie betreft die specifiek op de betreffende locatie en / of groep betrekking heeft.

9.2 Centrale Ouder Raad (COR)

De SPSH heeft vanaf februari 2012 een Centrale Ouder Raad. De leden in deze COR komen voort uit de Ouder Commissies van verschillende peuterspeelzalen. De COR komt vier keer per jaar bij elkaar, zij mogen gevraagd en ongevraagd de directeur adviseren. De taken, rechten en plichten zijn vastgelegd in de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen.

9.3 Oudercommissie

Iedere locatie heeft een oudercommissie. De oudercommissies van de SPSH bestaan uit 4 tot 10 personen (voorkeur voor oneven aantal i.v.m. stemming), dat is mede afhankelijk van het aantal groepen binnen een locatie. Het aantal personen is daarmee per locatie verschillend. De oudercommissie vergadert één keer per zes weken, een en ander ter beoordeling van de oudercommissies zelf. De oudercommissievergaderingen worden geheel of gedeeltelijk bijgewoond door een van de peuterspeelzaalleidsters van betreffende locatie. De aanwezige leidster functioneert als intermediair naar de andere leidsters van het team.

De oudercommissie helpt, voor de betreffende locatie, bij de organisatie van activiteiten (markt, bloemenactie e.d.) en feesten. Opbrengsten uit acties zijn overigens voor de peuterspeelzaal zelf.

De samenstelling, taak en werkwijze van de oudercommissie zijn vastgelegd in een reglement, wat te verkrijgen is op de locaties en op het centraal kantoor.

9.4 Koffieochtend / ouderavond

Op iedere locatie wordt minimaal één keer per jaar een koffieochtend, ouderavond of een andere activiteit georganiseerd in samenwerking met de oudercommissie en eventueel derden. Tijdens deze bijeenkomsten wordt er informatie verstrekt over actuele zaken betreffende het peuterspeelzaalwerk in het algemeen en de locatie in het bijzonder.

9.5 Vrijwilliger en/of hulp van ouders

Er wordt gestreefd om op alle reguliere groepen een vaste vrijwilliger aan te stellen, hiermee zal de hulp van ouders alleen nog incidenteel worden gevraagd. De aanwezige vrijwilliger of ouder verricht in overleg met de leidster verschillende taken, welke als ondersteuning van het uitvoeren van het peuterspeelzaalwerk moeten zijn.

Naast de eerder genoemde contactmomenten, vinden er regelmatig schoonmaakavonden plaats. Dit betreft met name het schoonmaken van het materiaal waar de peuters mee spelen. De ouders worden gevraagd hier een bijdrage aan te leveren.

De Drie Turven, Nieuwlande

10. Communicatie

Binnen de SPSH wordt een onderscheid gemaakt tussen interne en externe communicatie. De belangrijkste elementen van de communicatie zijn informatie en consultatie. In bijzondere gevallen, zoals bij de OR, is er sprake van inspraak, medezeggenschap en / of instemmingsrecht. Een en ander wordt specifiek per overlegorgaan verder uitgewerkt.

't Wolfje, Hoogeveen

10.1 Interne Communicatie

a. Bestuur:

- a. Het bestuur komt bijeen conform en over wat statutair betreffende haar primaire taken is vastgelegd. De directeur woont deze vergaderingen in beginsel bij als adviseur. Tevens verzorgt zij / hij in samenspraak met de voorzitter de voorbereiding van de agenda en ziet zij / hij toe op uitvoering van de bestuursbesluiten.
- b. Het bestuur komt bijeen conform wat statutair is vastgelegd om, geadviseerd door de directeur, de zowel beleidsmatige als operationele onderwerpen door te spreken, en als eindverantwoordelijke de grote lijnen in de gaten te houden. De directeur woont deze vergaderingen in beginsel bij als adviseur. Tevens verzorgt zij / hij in samenspraak met de voorzitter de voorbereiding van de agenda en ziet zij / hij toe op uitvoering van de bestuursbesluiten.

b. Ondernemingsraad:

- a. De samenstelling van de OR wordt bepaald door het personeel en conform datgene wat daarover is bepaald in wet- en regelgeving, evenals de frequentie van samenkomen.

c. Centrale Ouder Raad:

- a. De COR komt qua uitgangspunt maximaal 4 maal per jaar bijeen. De directeur woont deze bijeenkomsten bij in de functie van adviseur, als afgevaardigde van de organisatie.

d. Oudercommissies (per locatie één commissie)

- a. De Oudercommissies komen iedere 6 weken bijeen. Een en ander conform de besluiten van deze commissies zelf. De leidster kan worden uitgenodigd voor het bijwonen van (een deel van) deze vergaderingen.

e. Personeelsvergaderingen

- a. Plenaire personeelsvergaderingen
 - Plenaire personeelsvergaderingen worden facultatief gepland naar aanleiding van ontwikkelingen binnen het peuterspeelzaalwerk, indien de directeur dit nodig acht. Deze staat onder voorzitterschap van de directeur.
- b. Locatie Vertegenwoordigers Overleg:
 - Als uitgangspunt komen de Locatie Vertegenwoordigers circa één maal per zes weken bijeen voor een centraal overleg.

f. Werkgroepen / projecten

- a. Aanvullend aan genoemde overleggen kunnen er werkgroepen / projectteams worden geformeerd. De aard en frequentie van die bijeenkomsten worden per situatie bepaald.

10.2 Externe communicatie

De administratie neemt contact op met de ouders op het moment dat hun kind geplaatst kan worden. De communicatie richting ouders wordt, als het hun kind of zaken die direct betrekking hebben op de locatie die de peuter bezoekt betreft, verzorgd door de leidster van betreffende peuterspeelzaal.

Communicatie richting ouders aangaande beleidszaken o.a. ouderbijdrage wordt stichting breed verzorgd door de directeur.

Verder wordt er door de SPSH contact onderhouden met tal van instanties o.a. de gemeente Hoogeveen, Icare en kinderopvangorganisaties.

De website waar ouders van peuters en andere belangstellenden informatie kunnen inwinnen aangaande het peuterspeelzaalwerk binnen de gemeente Hoogeveen, neemt een steeds belangrijke plaats in. Kinderen kunnen via de website ingeschreven worden.

Naast een stuk algemene informatie staan er op de website per locatie o.a. de openingstijden vermeld. Er kunnen per locatie ook foto's geplaatst worden, evenals een stukje tekst als er een activiteit heeft plaats gevonden op de betreffende locatie. Sinds maart 2015 wordt ook wekelijks meerder keren per week een bericht op de facebook pagina gezet. Dit zijn veelal foto's van activiteiten, daar waar mogelijk laten we zien wat het doel van de activiteit is.

De Boskabouter, Tiendeveen

11. Diversen

11.1 Openingstijden

De openingstijden van de peuterspeelzalen kunnen binnen de SPSH per locatie verschillend zijn. Dit is zo geregeld in het belang van de ouders en hun peuters. De reden kan zijn dat de aanvangstijd van de peuterspeelzaal dan beter aansluit bij de aanvangstijd van de basisschool in betreffende wijk/dorp. De standaard qua aantal uren openstelling per dagdeel is 's morgens 2,5 uur en 's middags 2 uur.

11.2 Ergonomie

Sinds 1 januari 2005 is het voor peuterspeelzalen verplicht om ergonomisch materiaal te gebruiken. Dit om te voorkomen dat leidsters fysieke klachten krijgen.

Op de peuterspeelzalen zijn o.a. verstelbare commodes, een hoge tafel met banken om activiteiten die meer tijd in beslag nemen bij deze tafel te verrichten en een in hoogte verstelbare stoel voor de leidster aanwezig.

11.3 Klachtenprocedure

Op het moment dat er klachten zijn kunnen ouders zich wenden tot de peuterspeelzaalleidster. Zij zal de klacht in behandeling nemen en trachten het probleem op te lossen. Als dit geen bevredigend resultaat oplevert, kan men zich wenden tot de directeur van de SPSH. Er zal gepoogd worden de klacht naar tevredenheid af te handelen.

Los van bovengenoemde mogelijk stappen, is het altijd mogelijk om een klacht bij de onafhankelijke Stichting Klachtencommissie Kinderopvang (SKK) te melden. De SPSH is hierbij aangesloten. De klachtenregeling en procedure staat op de website van de SPSH.

Bijlage :

Stappenplan zorgpeuters

Bij aanmelding geeft de peuterspeelzaal naar de ouders aan dat ze een samenwerkingsrelatie hebben andere partners in de keten, zoals met Icare JGZ/(het consultatiebureau) en Yorneo en dat er desgewenst contact is met de samenwerkingspartners ter ondersteuning van peuterspeelzaalleidsters

Ook zijn de ouders op de hoogte van het feit dat een intern begeleider actief is op de peuterspeelzaal en ingeschakeld kan worden t.b.v. hun peuter en de begeleiding in de groep

In onderstaand schema is er van uitgaan dat er steeds vervolgstappen nodig zijn; natuurlijk kan het ook zo zijn dat de peuterspeelzaalleidster/ouders na iedere stap weer zelf verder kunnen. Dit is niet in beeld gebracht.

De peuterspeelzaalleidster houdt een centrale rol in het gehele traject. Zij is ook degene die verantwoordelijk is en blijft voor de communicatie met de ouders. Natuurlijk kan zij daarbij de hulp inschakelen van de wijkverpleegkundige en de intern begeleider.

Peuterspeelzaalleidster bespreekt haar aandachtspunten met de **ouders**

Peuterspeelzaalleidster signaleert (op vaste momenten)mbv peutervolgsysteem/pdo en overlegt met jeugdverpleegkundige;

- deelt zorg
- vraagt advies bij GGD
- checkt of er ander traject loopt
- jeugdverpleegkundige is verantwoordelijk voor actueel houden elektronisch kinddossier

Sprake van problematiek in de thuissituatie dan onderneemt wvk actie en checkt(via bnw) bij het maatschappelijk werk of daar traject loopt

Peuterspeelzaalleidster bespreekt haar bevindingen met de ouders en formuleert samen met de ouders de zorgvraag
Peuterspeelzaalleidster schakelt de intern begeleider in (verplicht als er sprake is van achterstand van min. half jaar binnen het peutervolgsysteem)
Peuterspeelzaalleidster vraagt intern begeleider ; -advies -observatie in de groep
Intern begeleider overlegt met ouders (in aanwezigheid van de peuterspeelzaalleidster) <u>Vervolg mogelijkheden:</u> -handelingsadviezen/plan voor op de speelzaal en/of thuis (eventueel nader overleg met jeugdverpleegkundige) -verwijzing gericht op thuissituatie; jeugdverpleegkundige maatschappelijk werk, orthopedagoog Icare -verwijzing gericht op het kind/ondersteuning in de speelzaal, bv nader onderzoek of ambulant traject -afstemming met lopende trajecten In het overleg wordt besproken of de zorgvraag is beantwoord, worden de afspraken genoteerd in het format van het observatieverslag, peuterspeelzaalleidster zorgt dat origineel in kinddossier psz komt en de ouders kopie krijgen Leidster koppelt resultaat terug naar wijkverpleegkundige

Peuterspeelzaal-leidster/ouder gaan zelf met kind verder op basis van adviezen	Ouders gaan met verslag en beschreven afspraken naar jeugd-verpleegkundige. GGD ondersteunt ouders bij contact leggen bijv. huisarts of bureau jeugdzorg	Intern begeleider ondersteunt desgewenst de peuterspeelzaalleidster bij de begeleiding van de peuter op de peuterspeelzaal
--	--	--

Enkele aandachtspunten bij het stappenplan

- De peuterspeelzaalleidster heeft het peutervolgsysteem ingevuld en doet eventueel aanvullende observaties. De peuterspeelzaalleidster weet a.h.v. de gegevens van het peutervolgsysteem (ovp) wanneer ze de intern begeleider in moet schakelen, t.w. wanneer er sprake is van een achterstand van een half jaar of meer op 1 of meer onderdelen van het ovp.
- Als er twijfels vragen en zorgen zijn over een peuter neemt ze altijd als eerste stap contact op met de jeugdverpleegkundige die ze in ieder geval eens per twee maanden ziet tijdens het inloopsprekeuur (dit kan het beste per mail; graag geboortedatum toevoegen, zodat het dossier gemakkelijker gezocht kan worden)
- In het eerste contact tussen peuterspeelzaalleidster en intern begeleider “presenteert” de peuterspeelzaalleidster de peuter aan de intern begeleider a.d.h.v. de gegevens van het ovp.
- Neem de tijd voor het proces; voor ouders gaat het vaak “te snel”. Wil je ouders meekrijgen in het proces dan moet je op hen afstemmen. Betrek hierbij ook de eigen

jeugdverpleegkundige.

- Wanneer het resultaat van dit onderzoekstraject bekend is wordt dit besproken met
- * bijz wanneer er sprake is van "brede" zorg en multiprobleem situaties.
- * interdisciplinaire bespreekteam met sbo, so, Krullekoare en MKD wanneer de vraag is waar het kind het beste onderwijs/hulpverlening krijgt wanneer het 4 jaar is.
- JGZ wordt geïnformeerd over onderzoekstraject en vervolgtraject zodat het opgenomen kan worden in het elektronisch kind dossier.